

Maakuntakaavamerkinnot, -määräykset ja suositukset:

Yleismääräys:

Taajamien rakentamattomat ranta-alueet tulee säilyttää pääsääntöisesti rakentamattomina ja ne tulee osoittaa yksityiskohtaisessa kaavoituksessa virkistyskäyttöön.

Virkistys- ja suojelualueilla sekä liikenteen ja teknisen huollon verkostoja ja alueita varten osoitetuilla alueilla on voimassa maankäyttö- ja rakennuslain 33 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus. Rakentamisrajoitus ei koske yhteistarvemerkinnojä.

A Taajamatoimintojen alue.

Merkinnällä osoitetaan asumisen ja muiden taajamatoimintojen alueita. Merkintä sisältää kaupan, palvelujen ja hallinnon ja työpaikkatoimintojen alueita sekä pienehköjä ympäristöhäiriöitä aiheuttamattoman teollisuuden alueita. Samoin siihen sisältyy virkistys-, puisto- ja erityisalueita sekä pääväyliä pienempiä liikennealueita.

Lisämerkinnällä r osoitetaan vaihtoehtoisia alueita tai tarvittaessa myöhemmin käyttöön otettavia reservialueita.

Suunnittelumääräys:

Yksityiskohtaisessa kaavoituksessa tulee kiinnittää erityistä huomiota yhdyskuntarakenteen edullisuuteen ja tarkoituksenmukaiseen toteuttamisjärjestykseen sekä elinympäristön laatuun. Erityisesti tulee välttää asutuksen sijoittamista alueille, joihin kohdistuu merkittäviä ympäristöhäiriöitä (melu, haju yms.).

Myllypuron Natura-alueeseen rajoittuvaan varaukseen liittyy erityismääräys 5 (em5). Alhonlahden alueen Natura-alueeseen rajoittuvaan varaukseen liittyy erityismääräys 7 (em7).

Maaseudun keskuksen kohdemerkintä.

a

Paikalliskeskus.

at

Palvelukyläkeskus.

Merkinnällä osoitetaan maakunnan keskusverkoston perusrakenteen kannalta tärkeät paikallis- ja kyläkeskukset.

Suunnittelusuositus:

Yksityiskohtaisessa kaavoituksessa ja rakentamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota kunnallistekniikan järjestämiseen, palvelujen tukemiseen ja säilyttämiseen sekä rakentamisen sopeuttamiseen olevaan kokonaisuuteen ja ympäristöön.

C

C Keskustatoimintojen alue.

Merkinnällä osoitetaan palveluvarustukseltaan kaupunkitasoisten keskusten palvelu-, hallinto- ja muiden toimintojen alueita ja niihin liittyviä

liikennealueita ja puistoja. Alueelle voi sijoittua myös asumista. Merkinnän osoittamalle alueelle voidaan sijoittaa vähittäiskaupan suuryksiköitä.

Keskustatoimintojen alue, kohdemerkintä.

Merkinnällä osoitetaan palvelurakenteeltaan kuntatasoiset keskukset. Merkinnän osoittamalle alueelle voidaan sijoittaa vähittäiskaupan suuryksiköitä.

Keskustatoimintojen alakeskus, kohdemerkintä.

Merkinnällä osoitetaan palvelurakenteeltaan kuntatasoiset Tampereen kaupungin alakeskukset.

Suunnittelumääräys:

Merkinnän osoittamalle alueelle ei saa sijoittaa enempää kuin kaksi seudullisesti merkittävää päivittäistavara-kaupan suuryksikköä.

Paikallistasoinen kunnan keskus.

Merkinnällä osoitetaan palveluvarustukseltaan paikallistasoiset kuntien pääkeskukset.

Palvelujen ja hallinnon alue.

Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti merkittäviä julkisten tai yksityisten palvelujen ja hallinnon alueita.

Palvelujen ja hallinnon alue, kohdemerkintä.

Merkinnällä osoitetaan niitä alueita, joilla ei maakuntakaavan mittakaavan vuoksi ole tarkoituksenmukaista käyttää aluevarausmerkintää.

Vähittäiskaupan suuryksikkö.

Merkinnällä osoitetaan vaikutuksiltaan seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan suuryksikön alue. Merkintä on tarkoitettu sellaisten vähittäiskaupan suuryksiköiden osoittamiseen, jotka eivät sijoitu keskustatoimintojen alueelle (C, ca).

Suunnittelumääräys:

Merkinnän osoittamalle alueelle saa sijoittaa seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan suuryksikön.

Suuryksikön mitoituksessa ja tarkemmassa sijoittumisessa on otettava huomioon seudun palvelurakenteen tasapainoinen kehittäminen siten, ettei vähittäiskaupan suuryksikkö aiheuta palvelutarjonnassa alueellisia tai väestöryhmittäisiä palveluiden saavutettavuuteen vaikuttavia merkittäviä haitallisia muutoksia. Aluetta ei saa myöskään ottaa käyttöön ennen kuin alueelle johtavat liikennejärjestelyt on toteutettu sinne sijoitettavan toiminnan laajuuden edellyttämällä tavalla.

Merkinnällä osoitetaan vaikutuksiltaan seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan suuryksikön alue. Merkintä on tarkoitettu sellaisten vähittäiskaupan suuryksiköiden osoittamiseen, jotka eivät sijoitu keskustatoimintojen alueelle (C, ca).

Lisämerkinnän v osoittamalla alueella seudullisesti merkittävää vähittäiskaupan suuryksikköä ei saa toteuttaa ennen vuotta 2010.

Suunnittelumääräys:

Merkinnän osoittamalle alueelle saa sijoittaa seudullisesti merkittävän, erikoiskaupan myymälätiloja sisältävän, vähittäiskaupan suuryksikön. Merkintä mahdollistaa Tampereen kaupunkiseudun ulkopuolella myös päivittäistavarakaupan myymälätilojen sijoittamisen alueelle. Päivittäistavarakaupan sijoittumisedellytykset ja mitoitus tulee erikseen selvittää yksityiskohtaisen kaavoituksen yhteydessä.

Suuryksikön mitoituksessa ja tarkemmassa sijoittumisessa on otettava huomioon seudun palvelurakenteen tasapainoinen kehittäminen siten, ettei vähittäiskaupan suuryksikkö aiheuta palvelutarjonnassa alueellisia tai väestöryhmittäisiä palveluiden saavutettavuuteen vaikuttavia merkittäviä haitallisia muutoksia. Aluetta ei saa myöskään ottaa käyttöön ennen kuin alueelle johtavat liikennejärjestelyt on toteutettu sinne sijoitetavan toiminnan laajuuden edellyttämällä tavalla.

TP Työpaikka-alue.

Merkinnällä osoitetaan liike- ja toimistorakentamiseen tai tuotantokäyttöön varattuja seudullisesti merkittäviä alueita. Alueelle voidaan sijoittaa asumista, jos siihen ei kohdistu ympäristöhäiriöitä.

Suunnittelumääräys:

Alueen toteuttamisessa tulee kiinnittää huomiota tarkoituksenmukaiseen toteuttamisjärjestykseen.

Myllypuron Natura-alueeseen rajoittuvaan varaukseen liittyy erityismääräys 5 (em5).

TPr

Lisämerkinnällä r osoitetaan vaihtoehtoisia alueita tai tarvittaessa myöhemmin käyttöön otettavia reservialueita.

T

Teollisuus- ja varastoalue.

Merkinnällä osoitetaan seudullisesti merkittäviä teollisuus- tai varasto tai vastaavaan käyttöön osoitettuja alueita.

Suunnittelumääräys:

Alueen toteuttamisessa tulee kiinnittää huomiota tarkoituksenmukaiseen toteuttamisjärjestykseen.

Kaakkurijärvien Natura-alueeseen rajoittuvaan varaukseen liittyy erityismääräys 4 (em4).

Myllypuron Natura-alueeseen rajoittuvaan varaukseen liittyy erityismääräys 5 (em5).

se Selvitysalue.

Merkinnällä osoitetaan sellaisia yhdyskuntarakenteen kannalta keskeisiä alueita, joiden tuleva maankäyttö edellyttää lisäselvityksiä ja jatkosuunnittelua.

V Virkistysalue.

Merkinnällä osoitetaan seudullisesti merkittäviä tai alueeltaan laajoja taajamiin liittyviä virkistysalueita tai taajamarakenteen viherverkon kannalta erityisen tärkeitä alueita. Maakuntakaavan yleispiirteisyydestä johtuen virkistysalueilla voi sijaita olemassa olevia asuin- ja lomarakennuspaikkoja.

Suunnittelumääräys:

Alue varataan yleiseen virkistykseen ja ulkoiluun. Alueen suunnittelussa tulee kiinnittää huomiota virkistyskäyttöedellytysten ja virkistysalueverkoston turvaamiseen ja kehittämiseen sekä ympäristön laadun säilymiseen.

VR Retkeily- ja ulkoilualue.

Merkinnällä osoitetaan pääasiallisesti seudullisesti merkittäviä ja alueeltaan laajoja taajamarakenteen ulkopuolella olevia retkeilyn ja ulkoilun alueita.

Suunnittelumääräys:

Alue varataan yleiseen ulkoilu- ja retkeilykäyttöön. Alueen suunnittelussa tulee kiinnittää huomiota retkeily- ja ulkoilukäyttöedellytysten ja virkistysalueverkoston turvaamiseen ja kehittämiseen sekä ympäristön laadun säilymiseen.

Golfkenttä.

Merkinnällä osoitetaan olemassa tai rakenteilla olevat täysmittaiset golfkentät.

Suunnittelumääräys:

Alueelle voi rakentaa golf-toimintaa palvelevia rakennuksia ja rakennelmia.

Viheryhteystarve.

Merkinnällä osoitetaan taajamiin liittyviä olemassa olevia tai tavoitteellisia viheryhteyksiä, joilla on erityistä merkitystä alueellisen virkistysalueverkoston ja/tai ekologisten yhteyksien kannalta.

Suunnittelumääräys:

Yksityiskohtaisessa suunnittelussa tulee määrittää viheryhteyden tar-

kempi sijainti sekä varmistaa maastokäytävän riittävä leveys, jotta alueellinen viheralueiden muodostama verkosto voidaan toteuttaa riittävän yhtenäisenä kokonaisuutena.

RM Matkailupalvelujen alue.

Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti merkittäviä matkailu- ja lomakeskusten alueita tai muita vastaavia matkailualueita.

RM Matkailupalvelujen alue, kohdemerkintä.

Merkinnällä osoitetaan niitä alueita, joiden osoittamiseen ei maakuntakaavan mittakaavan vuoksi ole tarkoituksen mukaista käyttää aluevaraumerkintää.

Suunnittelumääräys:

Alueiden toteuttamisen ja kehittämisen tulee perustua kokonaisvaltaiseen suunnitelmaan, jossa otetaan huomioon toimintojen sopeutuminen ympäristöön sekä huolehditaan yhdyskuntateknisen huollon järjestämisestä.

LM Maaliikenteen alue.

Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti merkittävät laajat ratapiha-alueet.

LL Lentoliikenteen alue.

Merkinnällä osoitetaan Tampere-Pirkkalan lentoaseman alue.

E Erityisalue.

Merkinnällä osoitetaan alueita, joille yleisön pääsy on kielletty tai rajoitettu, mm. vankila-alueet.

EN Energiahuollon alue.

Merkinnällä osoitetaan Kangasalan suurmuuntamoalue.

EJ Jätteenkäsittelyalue.

Merkinnällä osoitetaan jätteiden käsittelyssä, varastoinnissa tai loppusijoituksessa tarvittavat alueet.

Rakentamismääräys:

Alueilla sallitaan jätteiden käsittelyyn, varastointiin ja loppusijoittamiseen liittyvä rakentaminen.

Kaakkurijärvien Natura-alueeseen rajoittuvaan varaukseen liittyy erityismääräys 4 (em4).

EO Turpeenottoalue.

Merkinnällä osoitetaan sellaiset merkittävät, käytössä olevat ottoalueet, joiden ympäristövaikutukset on selvitetty.

Maakuntakaava ei estä turpeenottoa kaavaan merkittyjen alueiden ulkopuolella, jos muut turpeenoton edellytykset toteutuvat.

Punkalaitumen Isosuon Natura-alueeseen rajoittuvaan varaukseen liittyy erityismääräys 6 (em6).

EK Kaivosalue.

Merkinnällä osoitetaan kaivoslain piiriin kuuluvien kaivoskivennäisten hyödyntämiseen tarpeellisia alueita.

Suunnittelumääräys:

Alueiden käytön suunnittelussa tulee ottaa huomioon toiminnan aiheuttamat ympäristöhäiriöt.

EP Puolustusvoimien alue.

Merkinnällä osoitetaan puolustusvoimien alueita, joille yleisön pääsy on kielletty tai rajoitettu.

EM Moottoriajoneuvojen harjoittelualue.

Merkinnällä osoitetaan ajoharjoittelu- ja moottoriurheilurata.

Kaakkurijärvien Natura-alueeseen rajoittuvaan varaukseen liittyy erityismääräys 4 (em4).

Jätevedenpuhdistamo.

Merkinnällä osoitetaan olemassa olevat seudulliset jätevedenpuhdistamot.

Suojelualue.

Merkinnällä osoitetaan ne suojelualueet, jotka voidaan toteuttaa luonnonsuojelulain ja/tai muun lainsäädännön perusteella sekä koskien suojelulla rauhoitetut kosket.

Suojelumääräys:

Alueella ei saa ryhtyä sellaisiin toimenpiteisiin, jotka saattavat vaarantaa alueen suojeluarvoja. Alueiden suojelun toteutus päätetään yksityiskohteisemman suunnittelun yhteydessä.

SL Luonnonsuojelualue.

Merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja tai suojeltaviksi tarkoitettuja alueita kuten kansallispuistoja ja luonnonpuistoja sekä soiden-, rantojen-, vanhojen metsien, lehtojen- ja lintuvesiensuojelualueita.

Suojelumääräys:

Alueella ei saa ryhtyä sellaisiin toimenpiteisiin, jotka saattavat vaarantaa alueen suojeluarvoja. Määräys on voimassa kunnes alue on muodostettu luonnonsuojelulain mukaiseksi luonnonsuojelualueeksi. Perustettuja alueita koskevat suojelupäätöksessä annetut määräykset. Alueen toteuttamisesta vastaa ensisijaisesti valtio.

- SL Kohdemerkintää käytetään osoittamaan alle 2 ha suuruisia alueita.

nat **Natura 2000-alue.**

Merkinnällä osoitetaan valtioneuvoston päätöksien mukaiset Natura 2000 - ohjelman alueet täydennysalueineen.

Suunnittelumääräys:

Alueelle tai sen läheisyyteen ei tule suunnitella toimenpiteitä, jotka merkityksellisesti heikentävät niitä lintu- tai luontodirektiivin mukaisia luonnonarvoja, joiden perusteella alue on otettu ohjelmaan. Alueen suojeluarvojen huomioon ottamisesta on säädetty LSL 65 ja 66 §:ssä.

luo 1 **Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue.**

Informatiivinen merkintä, jolla osoitetaan maakunnallisesti merkittäviä yhtenäisiä luontokokonaisuuksia, joissa esiintyy useita erityyppisiä luonnonarvoja, kuten arvokkaita geologisia muodostumia, pienvesiä, lintualueita sekä uhanalaisia kasvi- ja eläinlajeja. Merkintä ei rajoita alueen käyttöä esim. maa- ja metsätalouteen tai loma-asumiseen. Alueen tarkempi maankäyttö on osoitettu erillisillä aluevarausmerkinnöillä.

Suunnittelusuositus:

Alueen maankäyttö ja siellä suoritettavat toimenpiteet tulee suunnitella ja toteuttaa niin, että edistetään alueen luonnon monimuotoisuuden säilymistä. Viranomaisten tulee aluetta koskevissa suunnitelmissa ja päätöksissä huomioida alueen luontoarvojen monimuotoisuus.

luo 2 **Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue.**

Informatiivinen merkintä, jolla osoitetaan maakunnallisesti merkittäviä yhtenäisiä luontokokonaisuuksia, joissa esiintyy useita erityyppisiä maatalouteen liittyviä luonnonarvoja, kuten lehtoja, lintuvesiä, perinnebiotooppeja sekä uhanalaisia kasvi- ja eläinlajeja. Alueella on maataloudesta ja muusta maankäytöstä johtuvaa luonnon monikäyttöä. Alueen tarkempi maankäyttö on osoitettu erillisillä aluevarausmerkinnöillä.

Suunnittelusuositus:

Alueen maankäyttö ja siellä suoritettavat toimenpiteet tulee suunnitella ja toteuttaa niin, että tuetaan alueen luonnonarvojen säilymistä. Erityistä huomiota tulee kiinnittää niiden elinkeinojen tukemiseen, jotka toiminnallaan ylläpitävät alueelle ominaisia luontotyyppisiä.

Arvokas geologinen muodostuma.

ge1 Harjualue.

Merkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaita harjualueita.

ge2

Kallioalue.

Merkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti arvokkaita kallioalueita.

ge3

Moreenialue.

Merkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti arvokkaita moreenimuodostumia.

Merkintä on ohjeellinen ja alueen päämaankäyttöä täydentävä, joskus useita aluevarauksia ja maankäyttömuotoja sisältävä aluekokonaisuus. Merkintä sallii normaalin maa- ja metsätalouskäytön.

Suunnittelusuositus:

Edellä mainittujen alueiden käyttö on suunniteltava siten, ettei aiheuteta maa-aineslaissa tarkoitettua kauniin maisemakuvan turmeltumista, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista tai laajalle ulottuvia haitallisia vaikutuksia luonnolle. Maa-ainesten ottoon liittyviltä suunnitelmilta edellytetään erityisen vaativaa tasoa.

Mtm

Tutkimusmetsä.

Merkinnällä osoitetaan pinta-alaltaan merkittävät tutkimusmetsät.

MU

Maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityistä ulkoilunohjaimistarvetta.

Merkinnällä osoitetaan alueita, joiden pääkäyttömuoto on metsätalous ja joille suuntautuu tai on odotettavissa ulkoilukäyttöä.

Suunnittelusuositus:

Alueelle tulisi kunnan, kuntien tai valtion toimesta laatia ulkoilukäytön yleissuunnitelma, jossa osoitetaan mm. ulkoilureitit ja niihin liittyvät palvelurakenteet. Ulkoilukäytön yleissuunnitelman puuttuminen ei rajoita alueen metsätalouskäyttöä.

MY

Maatalousalue, jolla on erityisiä ympäristöarvoja.

Merkinnällä osoitetaan maatalousalueita, joihin liittyy erityisiä kulttuuri- ja/tai maisema-arvoja.

Suunnittelumääräys:

Alueen suunnittelussa, käytössä ja rakentamisessa on edistettävä viljelymaiseman ympäristöarvojen säilymistä. Alueen käyttö ja rakentaminen tulee sopeuttaa alueen ominaislaatuun ja edistää maiseman ja rakennusperinteen arvoja.

Suunnittelusuositus:

Erityistä huomiota tulee kiinnittää niiden elinkeinojen tukemiseen, jotka toimillaan ylläpitävät alueen ominaislaatua ja maisemaa.

MAv**MAm****MAv**

▪ MAv

▪ MAm

Arvokas maisema-alue.

Merkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita. Merkintä on alueen päämaankäyttöä täydentävä, usein eri aluevarauksia ja maankäyttömuotoja sisältävä alue.

Valtakunnallisten maisema-alueiden tunnuksena on MAv, maakunnallisten maisema-alueiden MAm ja valtakunnallisten maisemanähtävyyksien tunnuksena on MAv ja maakunnallisten maisemanähtävyyksien MAm.

Suunnittelumääräys:

Valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkailla maisema-alueilla alueiden suunnittelussa, rakentamisessa ja käytössä tulee vaalia maisema-alueen tai maisemanähtävyyden kokonaisuuden, erityispiirteiden ja luonnon- ja kulttuuriperinnön säilymistä.

Alueiden käytön on sovelluttava arvokkaiden maisema-alueiden historialliseen kerrokselliseen kehitykseen.

Suunnittelusuositus:

Valtakunnallisesti arvokkaisiin maisema-alueisiin ja maisemanähtävyyksiin merkittävästi vaikuttavissa hankkeissa on pyydettävä lausunto museoviranomaisilta ja alueelliselta ympäristökeskukselta.

Arvokas kulttuuriympäristö.**akv****akm**

▪ akv

Merkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti (akv) ja maakunnallisesti (akm) arvokkaita kulttuuriympäristöjä ja -kohteita. Merkintä on alueen päämaankäyttöä täydentävä, usein eri aluevarauksia ja maankäyttömuotoja sisältävä alue tai kohde.

akv

Merkinnällä akv osoitetaan historiallisia tielinjauksia.

Suunnittelumääräys:

Alueen suunnittelussa, rakentamisessa ja käytössä on edistettävä kulttuuriympäristön arvojen säilymistä. Yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa on otettava huomioon kulttuuriympäristöjen kokonaisuus ja ominaislaatu. Alueen käyttö ja rakentaminen tulee sopeuttaa kunkin alueen kulttuuriperintöön ja ominaislaatuun.

Suunnittelusuositus:

Valtakunnallisesti arvokkaisiin kulttuuriympäristöihin merkittävästi vaikuttavissa hankkeissa on pyydettävä lausunto museoviranomaisilta ja alueelliselta ympäristökeskukselta.

Perinnemaisema (Perinnebiotooppi), kohdemerkintä.

■ Pbv

▲ Pbm

Kohdemerkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittäviä perinnemaisema-alueita. Merkinnän sisältämä kirjaintunnus kertoo kohteen arvoluokan: v = valtakunnallinen ja m = maakunnallinen.

Suunnittelumääräys:

Alueiden suunnittelussa ja käytössä tulee edistää perinnemaisemalle luonteenomaista kulttuuri- ja luonnonarvojen säilymistä.

Suunnittelusuositus:

Eryistä huomiota tulee kiinnittää niiden elinkeinojen tukemiseen, jotka toimillaan ylläpitävät alueen ominaislaatua, kasvillisuutta ja maisemaa. Arvokkaihin perinnemaisemiin merkittävästi vaikuttavissa hankkeissa on pyydettävä lausunto alueelliselta ympäristökeskukselta.

SM Muinaisjäännösalue tai -kohde.

- SM Merkinnällä osoitetaan muinaismuistolain rauhoittamia muinaisjäännös-alueita tai -kohteita.

Suunnittelumääräys:

Muinaisjäännösalueiden ja -kohteiden ja niiden lähialueiden maankäyttöä, rakentamista ja hoitoa suunniteltaessa on kiinteiden muinaisjäännösten lisäksi otettava huomioon muinaisjäännösten suoja-alueet, maisemallinen sijainti ja mahdollinen liittyminen arvokkaihin maisema-alueisiin ja/tai kulttuuriympäristöihin.

Toimenpiteitä suunniteltaessa on pyydettävä lausunto museoviranomaisilta.

pv Vedenhankinnan kannalta tärkeä pohjavesialue.

Merkinnällä osoitetaan vedenhankinnan kannalta tärkeitä pohjaveden muodostumisalueita.

- pv Kohdemerkinnällä osoitetaan sellaiset vedenhankinnan kannalta tärkeät pohjaveden muodostumisalueet, joiden osoittamiseen ei maakuntakaavan mittakaavan vuoksi ole tarkoituksenmukaista käyttää aluevarausmerkintää.

Suunnittelumääräys:

Aluetta koskevat toimenpiteet on suunniteltava siten, etteivät ne vaaranna pohjaveden määrää tai laatua.

me Lentomelualue 1.

Merkinnällä osoitetaan Tampere-Pirkkalan lentoaseman melualue, jonka melutaso L DEN on yli 55 dBA.

Suunnittelumääräys:

Alueelle ei yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tule osoittaa merkittävästi uutta asutusta tai muuta vastaavaa toimintaa, joka on herkkä melun haitoille. Alueella jo olevan asutuksen ja muun melulle herkän toiminnan säilyttäminen ja täydentäminen on mahdollista.

ME Lentomelualue 2.

Merkinnällä osoitetaan Tampere-Pirkkalan lentoaseman melualue, jonka melutaso L DEN on yli 60 dBA.

Suunnittelumääräys:

Alueelle ei yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tule osoittaa toimintaa, joka on herkkä melun haitoille.

sv **Suojavyöhyke.**

Merkinnällä osoitetaan jätehuoltoalueen ympärille suoja-alue. Alue on tarkoitettu varsinaisen jätehuoltoon liittyvien toimintojen puskuri- ja liittäimistöimintojen alueeksi.

Suunnittelumääräys:

Alueelle ei yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tule osoittaa pysyvää eikä loma-asutusta.

Nykyinen tie.

Uusi tie.

mo **Moottori- tai moottoriliikennetie.**

Merkinnällä osoitetaan yksi- tai useampijoratainen tie, jolle pääsy on mahdollista vain eritasoliittymistä ja joka on tarkoitettu vain auto- ja moottoripyöräliikenteelle.

vt kt **Valtatie / kantatie.**

Merkinnällä osoitetaan valtatiet, jotka yhdistävät maakuntakeskuksia ja ylempiluokkaisia keskuksia toisiinsa ja toimivat tärkeimpinä ulkomaanliikenteen reitteinä. Kantatiet täydentävät valtatieverkkoa ja yhdistävät kaupunkikeskukset tärkeimpiin liikennetarvesuuntiinsa.

st **Seututie.**

Merkinnällä osoitetaan seututiet, jotka välittävät seudullista ja paikallista liikennettä. Ne kytkevät merkittävimmät liikennettä synnyttävät kohteet ylempiluokkaiseen verkkoon ja yhdistävät kuntakeskukset tärkeimpiin liikennetarvesuuntiinsa.

yt **Tärkeä yhdystie.**

Merkinnällä osoitetaan seutuverkon ulkopuolelle jäävät pääkokoajatiet sekä maaseudun yhdyskuntarakenteen kannalta tärkeät yhdystiet. Ne yhdistävät maakuntakaavan paikallis- ja kyläkeskukset kuntakeskuksiin, välittävät laajempien maaseutualueiden sisäistä liikennettä tai ovat verkostollisesti merkittäviä, korkeampiluokkaisia väyliä täydentäviä yhteyksiä.

Eritasoliittymä.

Merkinnällä osoitetaan olemassa olevat eritasoliittymät, jotka ovat maakuntakaavassa esitetyllä tieverkolla.

Eritasoliittymä, uusi.

Merkinnällä osoitetaan maakuntakaavan aluevarausten kannalta tärkeät uudet eritasoliittymät.

Suunnittelumääräys:

Maakuntakaavassa oleva eritasoliittymä voidaan liikennemäärien tai maankäytön niin salliessa ensi vaiheessa toteuttaa myös tasoliittymänä.

Erityisesti maankäytön tarpeita palvelevan eritasoliittymän toteuttamisen ajoitus ja toteuttamismahdollisuudet tulee varmistaa ennen kuin niiden toteuttamiseen perustuvaa maankäyttöä asemakaavoitetaan pääteiden varsilla ja taakse.

Ohjeellinen tielinjaus.

Merkinnällä osoitetaan tieyhteydet, jotka perustuvat todettuun tieliikenteen yhteystarpeeseen ja joiden sijaintiin, toteutustapaan tai ajoitukseen liittyy epävarmuutta.

Suunnittelumääräys:

Maankäytöllä tai rakentamisen suunnittelulla ei saa estää varauksen myöhempää suunnittelua ja toteuttamista.

Tieosaan Sääksjärvi-Pirkkala liittyy erityismääräys 3 (em3).

Tieliikenteen yhteystarve.

Merkinnällä osoitetaan uusia tieyhteyksiä, joiden toteuttamisesta ja linjauksesta ei ole riittäviä selvityksiä tai suunnitelmia.

Suunnittelumääräys:

Maankäytöllä tai rakentamisen suunnittelulla ei saa estää varauksen myöhempää suunnittelua ja toteuttamista.

Hanketta eteenpäin vietäessä on tutkittava yhteyden toteuttamistapa, karkea sijainti ja liittyminen ympäröivään maankäyttöön.

Merkittävästi parannettava tie.

Merkinnällä osoitetaan sellaisia maakunnan yhdyskuntarakenteen kannalta merkittäviä yhtenäisiä tieosia (valta-, kanta-, ja seututeitä), joiden kunto, liikennetarve tai ympäröivä maankäyttö edellyttää tien merkittävästi parantamista. Tampereen kaupunkiseudulla merkinnällä on myös osoitettu nykyisen tien rakentaminen moottoritieksi.

Suunnittelumääräys:

Tien parantamisessa on otettava huomioon tien liikenteellinen merkittävyys, maankäyttö ja ympäristö.

Parantaminen tehdään pääosin nykyisellä paikallaan. Merkintä ei edelly-

tä koko tiejakson parantamista.

Tieosaan Suorama – Huutijärvi liittyy erityismääräys 1 (em1).

Päärata.

Merkinnällä osoitetaan henkilö- tai tavaraliikenteen kannalta merkittävät pääradat.

Suunnittelumääräys:

Henkilöliikenteen kannalta tärkeitä rataosia kehitetään nopean junaliikenteen ratoina. Tavaraliikenteen rataosilla on akselipainojen tavoitteena 25 tonnia.

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varauduttava junaliikenteen edellyttämän radan rakenteen ja turvallisuuden parantamiseen.

Ympäröivässä maankäytössä on otettava huomioon junaliikenteen mahdollinen melu- ja värinävaikutus.

Pääradan lisäraiteen tarve.

Merkinnällä osoitetaan rataosat, joilla kapasiteettisyistä on tarve lisäraiteeseen.

Suunnittelumääräys:

Radan varren maankäyttöä suunniteltaessa ja toteutettaessa on rata-alueen leveneminen otettava huomioon.

Yhdysrata.

Merkinnällä osoitetaan tärkeimmät olemassa olevat yhdysradat.

Päärata, uusi.

Merkinnällä osoitetaan uusi rataosa.

Veneilyväylä / laivaväylä.

Merkinnällä osoitetaan tärkeimmät viralliset viitoitetut väylät.

mer **Melontareitti.**

Merkinnällä osoitetaan seudullisesti merkittäviä ohjeellisia melontareittejä.

Ulkoilureitti.

Merkinnällä osoitetaan seudullisesti merkittäviä olemassa olevia tai kehitettäviä ohjeellisia polku- ja/tai latureittejä.

Suunnittelumääräys:

Suunnittelussa on turvattava ulkoilureittien toteuttamisedellytykset maakunnallisesti ja seudullisesti toimivana reitistönä sekä yhteydet virkistys-

alueisiin. Yksityiskohtaisessa reittisuunnittelussa tulee kiinnittää huomiota olevan tiestön ja poluston käyttömahdollisuuksiin sekä luonnon arvojen säilymiseen suuntaamalla reitit kulutusta kestäville alueille.

— (v) — **Päävesijohto.**

Merkinnällä osoitetaan veden johtamisen kannalta tärkeimmät yhteydet.

- - (v) - - **Päävesijohto, ohjeellinen linjaus.**

← (v) → **Päävesijohdon yhteystarve.**

Merkinnällä osoitetaan uusia johtoja, joiden linjauksesta ja toteuttamisesta ei ole olemassa riittäviä selvityksiä tai suunnitelmia.

Suunnittelumääräys:

Maankäytöllä tai rakentamisen suunnittelulla ei saa estää esitetyn varauksen myöhempää suunnittelua ja toteuttamista. Hanketta eteenpäin vietäessä on tutkittava yhteyden tarve, karkea sijainti ja liittyminen ympäröivään maankäyttöön.

— (j) — **Runkoviemäri.**

- - (j) - - **Runkoviemäri, ohjeellinen linjaus.**

— (z) — **Voimalinja.**

Merkinnällä osoitetaan olemassa olevat 400 kV tai 110 kV voimalinjat.

Suunnittelumääräys:

Rakentamiskieltoalue on valtioneuvoston antaman lunastuspäätöksen mukainen. 400 kV linjojen osalta rakentaminen on kiellettyä johtoaukealle ja molemmilla puolilla johtoaukeaa olevilla 10 metrin reunavyöhykkeillä. 110 kV voimajohdoilla rakentamiskieltoalue on linjakohtainen ulottuen korkeintaan johtoalueen ulkoreunaan.

— (z) — **Uusi voimalinja.**

Merkinnällä osoitetaan linjavaraus Ulvila-Kangasala 400 kV sähkölinjaa varten.

Suunnittelumääräys:

Maankäytöllä tai rakentamisen suunnittelulla ei saa estää esitetyn varauksen myöhempää suunnittelua ja toteuttamista.

← (z) → **Voimalinjan yhteystarve.**

Merkinnällä osoitetaan uusia voimalinjoja, joiden linjauksesta ja toteuttamisesta ei ole olemassa riittäviä selvityksiä tai suunnitelmia.

Suunnittelumääräys:

Maankäytöllä tai rakentamisen suunnittelulla ei saa estää esitetyn varauksen myöhempää suunnittelua ja toteuttamista.

Hanketta eteenpäin vietäessä on tutkittava yhteyden tarve, sijainti, vaikutukset ja liittyminen ympäröivään maankäyttöön.

Luodon saaren Natura-alueella olevaan varaukseen liittyy erityismääräys 2 (em2).

— (k) — **Korkeapaineinen maakaasulinja.**

Merkinnällä osoitetaan olemassa olevat korkeapaineiset maakaasuputket.

- - (k) - - **Uusi korkeapaineinen maakaasulinja.**

Merkinnällä osoitetaan ohjeellinen linjavaraus korkeapaineista maakaasuputkea varten.

Suunnittelumääräys:

Maankäytöllä tai rakentamisen suunnittelulla ei saa estää esitetyn varauksen myöhempää suunnittelua ja toteuttamista. Rakentamishankkeesta on pyydettävä maakaasuputken omistajan tai rakennuttajan lausunto, mikäli hanke sijaitsee lähempänä kuin 50 metriä maakaasuputkesta.

• EN1 **Sähköasema.**

Merkinnällä osoitetaan sähkönsiirron runkoverkkoon (400 kV, 110 kV) liittyviä sähköasemia.

• EN1 **Suunniteltu sähköasema.**

Merkinnällä osoitetaan sähkönsiirron runkoverkkoon (400 kV, 110 kV) liittyviä suunniteltuja sähköasemia.

● LM **Matkakeskus.**

Merkinnällä osoitetaan seudullisesti merkittäviä joukkoliikenteen vaihtoterminaaleja.

● LL **Lentopaikka.**

Merkinnällä osoitetaan pienilmailun liikennealueille, terminaaleille ja muille lentoliikennettä palveleville toiminnoille varattavat alueet.

Suunnittelumääräys:

Lentokentän ympäristön maankäytön suunnittelussa tulee ottaa huomioon ympäristönsuojelulain nojalla annetut melutason ohjearvot. Alueelle ei tule osoittaa uutta, melun haitoille herkkää toimintaa.

▲ Ls **Satama / venesatama.**

Merkinnällä osoitetaan tärkeimpiä koti-, vieras- ja palvelusatamia, jotka liittyvät maakunnallisesti tai seudullisesti merkittäviin veneilyväyliin.

● Sst **Soutu- ja melontastadion.**

Merkinnällä osoitetaan Kaukajärven Soutu- ja melontastadion.

- **Hk Hevosurheilukeskus.**

Merkinnällä osoitetaan Teivon ravirata.

Erityismääräykset

em 1 **Merkittävästi parannettava tie.**

Tieosa Suorama - Huutijärvi. Kangasala.

Suunnittelumääräys:

Tietä parannettaessa on huolehdittava siitä, että toteuttaminen ei yksin tai yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa merkittävästi muuta Kangasalan Kirkkojärven Natura-alueen järviältaiden kosteikko- ja linnusto-olosuhteita.

em 2 **Voimalinja, ohjeellinen linjaus.**

Voimalinja Melo – Lempäälä. Nokia, Lempäälä.

Suunnittelumääräys:

110 kV voimalinja on Luotosaaren Natura-alueella suunniteltava ja toteutettava hyödyntäen paikalla olevan käytöstä poistetun voimalinjan rakenteita.

em 3 **Ohjeellinen tielinjaus.**

Tieosa Sääksjärvi – Pirkkala. Lempäälä, Pirkkala.

Suunnittelumääräys:

Tieosaa suunniteltaessa ja toteutettaessa on tien ja Pulkajärven Natura-alueen väliin jätettävä riittävän leveä suojavyöhyke alueen erämaamaisen luonteen säilyttämiseksi.

em 4 **Jätteenkäsittelyalue (EJ), teollisuus- ja varastoalue (T) sekä moottoriajoneuvojen harjoittelualue (EM).**

Koukkujärvi / Kynnijärvi. Nokia.

Suunnittelumääräys:

Alueen yksityiskohtaisessa suunnittelussa ja toteuttamisessa on huolehdittava siitä, etteivät Natura-alueen läheisyydessä suoritettavat rakentamistoimenpiteet yksin tai yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa merkittävästi heikennä Kaakkurijärvien valuma-alueen vesitasapainoa. Kaakkurijärvien veden laadun säilymisestä on huolehdittava siten, ettei suojelun perusteena olevia luontotyypppejä merkittävästi heikennetä.

em 5 **Taajamatoimintojen alue (A), työpaikka-alue (TP) sekä teollisuus- ja varastoalue (T).**

Myllypuron valuma-alue. Tampere, Nokia.

Suunnittelumääräys:

A-, TP- ja T-alueiden yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja toteuttamisessa on huolehdittava siitä, että rakentaminen ei yksin tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa merkittävästi heikennä Myllypuron Natura-alueen vesitasapainoa. Myllypuron veden laadun säilymisestä on huolehdittava siten, ettei suojelun perusteena olevia luontotyyppisiä merkittävästi heikennetä.

em 6 **Turpeenottoalue (EO).**

Isosuo. Punkalaidun.

Suunnittelumääräys:

EO -alueen yksityiskohtaisessa suunnittelussa ja toteuttamisessa on huolehdittava siitä, että turpeenotto ja muut alueella suoritettavat toimenpiteet eivät yksin tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa merkittävästi heikennä Isosuon Natura-alueen valuma-alueen vesitasapainoa.

em 7 **Taajamatoimintojen alue (A).**

Alhonlahti. Viljakkala.

Suunnittelumääräys:

Alhonlahden välittömässä läheisyydessä sijaitsevien A-alueiden yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja toteuttamisessa on huolehdittava siitä, että rakentaminen ei yksin tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa merkittävästi heikennä Alhonlahden alueen Natura-alueen luontotyyppisiä tai muita luonnon arvoja.

em 8 **Teknisen huollon kehittämisen kohdealue (tk1).**

Keiniänranta. Pälkäne.

Suunnittelumääräys:

Alueen pohjavesivarojen hyödyntämisessä on huolehdittava siitä, etteivät Keiniänrannan Natura-alueen läheisyydessä suoritettavat toimenpiteet yksin tai yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa merkittävästi heikennä alueen suojelun perusteena olevia luontotyyppisiä tai muita luontoarvoja.

Kehittämisen kohdealuemerkinnät

kk1

Tampereen seudun kehä-II kehittämiskäytävä.

Merkintää käytetään osoittamaan Tampereen seudun kehä-II:een tukeutuva kehittämisvyöhyke.

Kehittämissuositus:

Vaiheittain toteutuvan kehä-II:n aluetta hyödynnetään liikenteellisesti edullisena laajenevan tutkimus- ja yritystoiminnan sijoittumisalueena.

Alueen kehittäminen tulee toteuttaa seudullisena yhteistyönä.

kk2

Kaupunkikehittämisen kohdealue.

Merkinnällä osoitetaan Tampereen valtakunnanosaikeskuksen ydinalue.

Kehittämissuositus:

Tampereen keskustaa kehitetään vetovoimaisena ja dynaamisena valtakunnanosakeskuksena ottaen huomioon valtakunnallisiin kulttuuriympäristöihin liittyvät rakennus- ja teollisuushistorialliset arvot.

kk3

Kaupunkikehittämisen kohdealue.

Merkinnällä osoitetaan Pirkkalan lentokenttäalueen, Tampereen läntisen ohitustien ja tulevan kehä II:n rajaama liikenteellisesti vetovoimainen alue, johon kohdistuu erityisiä kehittämis-, suunnittelu- ja rakentamispaineita.

Kehittämissuositus:

Aluekokonaisuutta kehitetään yhteistyössä ympäristökuntien ja viranomaisten kanssa valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävänä liikenteellisesti vetovoimaisena yritystoiminnan ja kaupallisten palvelujen alueena. Alueen suunnittelussa ja toteutuksessa on pyrittävä arkkitehtuuriltaan korkeatasoiseen kokonaisilmeeseen. Alueelle ei tule ohjata melulle herkkää toimintaa.

tk1

Teknisen huollon kehittämisen kohdealue.

Merkinnällä osoitetaan Tampereen kaupunkiseudun ja Valkeakosken seudun vedenhankintaan soveltuva tärkeä pohjaveden muodostumisalue.

Kehittämissuositus:

Alueen maankäytönsuunnittelussa tulee turvata vedenhankinnalle tärkeiden alueiden säilyminen ja alueelle tai sen lähiympäristöön ei saa sijoittaa sellaista uutta maankäyttöä, joka vaarantaa pohjaveden muodostumisen. Alueella jo olevan asumisen, elinkeinoelämän ja virkistystyksen toimintaedellytykset tulee mahdollisen vedenoton yhteydessä turvata. Alueen tarkempi maankäyttö on osoitettu erillisillä aluevarausmerkinnöillä.

Keiniänrannan natura-alueeseen rajautuvaan kehittämismerkintään liittyy erityismääräys 8 (em8)

tk3

Teknisen huollon kehittämisen kohdealue.

Merkinnällä osoitetaan jätteiden käsittelyyn (sisältäen loppusijoituksen), kierrätykseen ja energian tuotannon tarpeisiin tutkittavat alueet.

Kehittämissuositus:

Merkinnän osoittamalle alueelle on mahdollista sijoittaa jätteiden käsittelyyn, kierrätykseen ja energian tuotantoon liittyviä toimintoja ottaen huomioon ympäristölle asetettavat vaatimukset.

mk1

Maaseutuelinkeinojen kehittämisen kohdealue.

1. Merkinnällä osoitetaan laajoja peltoalueita, joilla on edellytykset monipuoliseen erikoistuvaan tuotantoon ja jalostukseen.

2. Merkinnällä osoitetaan aluekokonaisuus, jossa sijaitsee merkittävää kotieläintuotantoa.

Kehittämissuositus:

Alueen suunnittelussa ja käytössä tuetaan ja vahvistetaan alueelle luontenomaisia erikoistuotannon toimintamahdollisuuksia.

mk2 **Maaseutuasumisen kehittämisen kohdealue.**

Merkinnällä osoitetaan aluerakenteeseen hyvin soveltuvia alueita, joita kehitetään maaseutumaisen asumisen alueena.

Kehittämissuositus:

Alueelle ennen toteuttamista tulee laatia osayleiskaavatasoinen suunnitelma, jossa otetaan huomioon maisemarakenteen ominaispiirteet ja alueen kulttuuriperintö. Alueelle rakentaminen edellyttää keskitetyn vesihuollon järjestämistä.

ls **Maankäytön kehittämisen kohdealue liikenteellisessä solmukohdassa.**

Merkinnällä osoitetaan seudullisesti merkittävät, liikenteellisesti veto-voimaiset alueet, jonne on perusteltua osoittaa yritystoiminnan ja palvelujen sijoittumistarpeita.

Kehittämissuositus:

Alueen maankäyttö tulee suunnitella siten, että alueelle sijoittuvat toiminnot eivät aiheuta tarpeetonta yhdyskuntarakenteen hajautumista. Alueen toteutuksessa tulee erityistä huomiota kiinnittää liikennejärjestelyihin sekä ympäristöarvojen yhteen sovittamiseen.

lr **Raideliikenteen hyödyntämisen kohdealue.**

Merkinnällä osoitetaan raideliikenteeseen tukeutuvat logistisesti edulliset alueet, joille on mahdollista sijoittaa raideliikenteen saavutettavuuteen perustuvia kierrätykseen, lajitteluun ja energian tuotantoon liittyviä toimintoja.

Kehittämissuositus:

Alueen maankäytössä varaudutaan hyödyntämään raideliikenteen kuljetusmahdollisuudet.

mv **Matkailun kehittämisen kohdealue.**

Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti ja seudullisesti tärkeät matkailuelinkeinon, ulkoilun ja virkistyskäytön kehittämisalueet.

Kehittämissuositus:

Alueella kehitetään matkailuelinkeinon palveluita ja yleisen virkistyksen palveluita. Erityistä huomiota kiinnitetään palveluiden verkottumiseen ja toteuttavien toimenpiteiden sekä kulttuuri- ja ympäristöarvojen yhteensovittamiseen.

mvk

Kulttuuri- ja maisemamatkailun kehittämisen kohdealue.

Merkinnällä osoitetaan kulttuuri- ja maisemamatkailun kehittämiseen soveltuva Valkeakosken Visavuoren - Rapolanharjun alue.

Kehittämissuositus:

Alueella kehitetään ja tuetaan kulttuurin sekä matkailuelinkeinon palveluita. Erityistä huomiota kiinnitetään palveluiden verkottumiseen ja toteuttavien toimenpiteiden sekä maisema-, kulttuuri- ja ympäristöarvojen yhteensovittamiseen.

Imk

Luontomatkailun kehittämisen kohdealue.

Informatiivinen merkintä, jolla osoitetaan Helvetinjärven ja Seitsemisen kansallispuistoja ympäröivä luontomatkailun kehittämiseen soveltuva alue sekä Hämeenkaan Pirkanmaan puoleinen osa. Alueen tarkempi maankäyttö on osoitettu erillisillä aluevarausmerkinnöillä.

Kehittämissuositus:

Alueella kehitetään luontomatkailuelinkeinon palveluita. Erityistä huomiota tulee kiinnittää niiden elinkeinon ja alueelle kohdistuvien kehittämissuositusten tukemiseen, jotka toimillaan ylläpitävät alueen ominaislaatua ja edesauttavat luontomatkailun toimintaedellytysten syntyä ja säilymistä alueella. Alueella tulee edistää virkistysreittien toteuttamista ja ylläpitoa.

Merkintä ei rajoita alueen käyttöä esim. maa- ja metsätalouteen tai loma-asumiseen.

PIRKANMAAN LIITTO

Pohjakartta © Maanmittauslaitos
lupa PISA/001/2007
Suomen ympäristökeskus

Maakuntavaltuusto on hyväksynyt Pirkanmaan 1. maakuntakaavaehdotuksen 9.3.2005.

Valtioneuvosto on vahvistanut Pirkanmaan 1. maakuntakaavan päätöksellä n:o YM2/5222/2005. Todistaa ympäristöministeriö 29.3.2007.

Korkein hallinto-oikeus hylkäsi tehdyt valitukset 20.3.2008